

Project Drostendijk 71 - inrichtingsvoorstel

L e g e n d a

- houtsingel - hakhout, inheems
- sierbomen (cultuurhistorisch)
- boomgaard met bloemrijk gras
- haag en erfbomen
- natuurgras, fauna-/kruidenrijk
- privé-inrichtinen en, tuinen

bebouwing

- A = bestaande woning
- B = te bouwen woning
- C = te bouwen woning
- 123 = bijgebouw bij A, B en C (indeling bestaande kapschuur)

beplantingen

- a = houtsingel/hakhout
- b = houtsingel/hakhout
- c = boomgaard - historisch, hoogstam
- d = poel
- e = natuurweide, fauna-/bloemrijk
- f = laan - notenbomen enkel
- g = haag - meidoorn, veldesdoorn
- h = erf-/landschapsbomen, tamme kastanje, beuk, tevens kleinveeweide
- i = knotwilgen
- j = biotoop Steenuil, kast Kerkuil
- k = te behouden boom (hoogstamfruit en walnoot)

Uitgangspunten open weidegebied:

- Behoud openheid achterliggende gebied, herkenbaarheid van het grootschalig open landschap van de broeklanden.
- Behoud van de historische planmatige verkavelingsrichting en logische aansluiting op de aangrenzende kavels.
- Contrast met verdichting van erven langs de Drostendijk versterken: erfbeplantingen en heggen aanbrengen.

Uitgangspunten besloten erf:

- Behoud van zicht op de voorzijde met het bestaande woonhuis.
- Groen erf gezamenlijke zit-/leefplek, eventueel locatie voor kleinvee (kippenren).
- Achterzijde met een agrarische uitstraling, kapschuur, functionele indeling, open erf, enkele nuts-bomen, boomgaard.
- Verbindingslijnen in beplantingen (inheemse bomen/hagen) zorgen voor eenheid van voor tot achter.
- Verrommeling tegengaan door duidelijk herkenbare eenheden, maar ook ruimte voor vrije, levendige invulling.

Uitgangspunten flora en fauna:

- Alleen inheemse, cultuurhistorisch gebruiken struiken en bomen, ruimte voor kruiden in gazon en perceelsranden.
- Maatregelen voor Steen-/Kerkuil.

Colofon
Opdr.gvr.: Fam. Ten Voorde.
Opgesteld: Ruimte voor Advies/Harleman Natuur & Landschap te Vaassen 0578 560 368
R. Harleman, groenadviseur 06 51 61 3592
Datum: 30-juli-2020.
Blad 1/6. Formaat A3.

Project Drostendijk 71 - *uitgangspunten*

Het plangebied is gesitueerd aan de Drostendijk 71 te Beemte Broekland, ten noordoosten van Apeldoorn. Het plangebied bestaat uit drie kavels met een totaal oppervlakte van 1,6 hectare. Het plangebied is een voormalig agrarisch bedrijf met melkkoeien. De bedrijfsgebouwen zijn nog in stand gebleven. De agrarische grond is grotendeels verkocht aan agrariërs in de buurt. Alleen het zuidelijke graslandperceel is nog in het bezit van de bewoner. Op dit grasland staan de schapen die hij hobbymatig in zijn bezit heeft. Het plangebied is gelegen in de gemeente Apeldoorn. De initiatiefnemer heeft het voornemen om binnen het plangebied de agrarische bebouwing (stallen en kapschuur) te slopen. Er worden twee woningen hergebouwd. De bestaande woning blijft gehandhaafd binnen het plan.

Historische kaarten

Aan de hand van oude kaarten (topotijdreis.nl), 1850 tot nu, is een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van het projectgebied. Hierin is te zien dat er gedurende de jaren nogal wat veranderingen hebben plaatsgevonden. Zo zijn vele houtwallen en bosschages verdwenen door ruilverkaveling.

Zo is een houtwal aan de westzijde van het plangebied verdwenen tussen 1850 en 1900. Wel is op de historische kaart te zien dat rond 1900 nog wel enkele bomen aanwezig zijn van deze oorspronkelijke houtwal. Een andere kenmerkende houtwal is de houtwal aan de oostzijde van het plangebied te zien tot 1950. Deze houtwal kenmerkt de oude es van het plangebied. Tussen 1920 en 1950 verandert er veel rondom het plangebied, houtwallen verdwijnen en wegen worden verlegd. Het essenlandschap is nauwelijks nog zichtbaar. Van de vroegere beplanting is resteert weinig. .

Ecologie

Op 19-12-2019 is een ecologische quickscan uitgevoerd op de planlocatie. In dit onderzoek komt naar voren dat het plangebied wordt gebruikt door een Kerkuil. Verschillende roestplekken en braakballen zijn aangetroffen tijdens dit onderzoek. Daarnaast zijn er in de Nationale Databank Flora en Fauna ook waarnemingen bekend van de steenuil 250 meter ten noorden van het plangebied. Ook is het gebied geschikt voor kleine marterachtigen. Daarnaast worden algemene broedvogels, foeragerende vleermuizen en kleine zoogdieren verwacht binnen het plangebied. Met het inrichtingsplan wordt gestuurd op de voorkomende of mogelijk voorkomende soorten. Zo kunnen houtwallen gecreëerd worden en voorzieningen voor uilen. Daarnaast zijn deze houtwallen foerageergebieden voor muizen en kleine marterachtigen. Na de aanleg van deze elementen leent het gebied zich voor Kerk- en Steenuil.

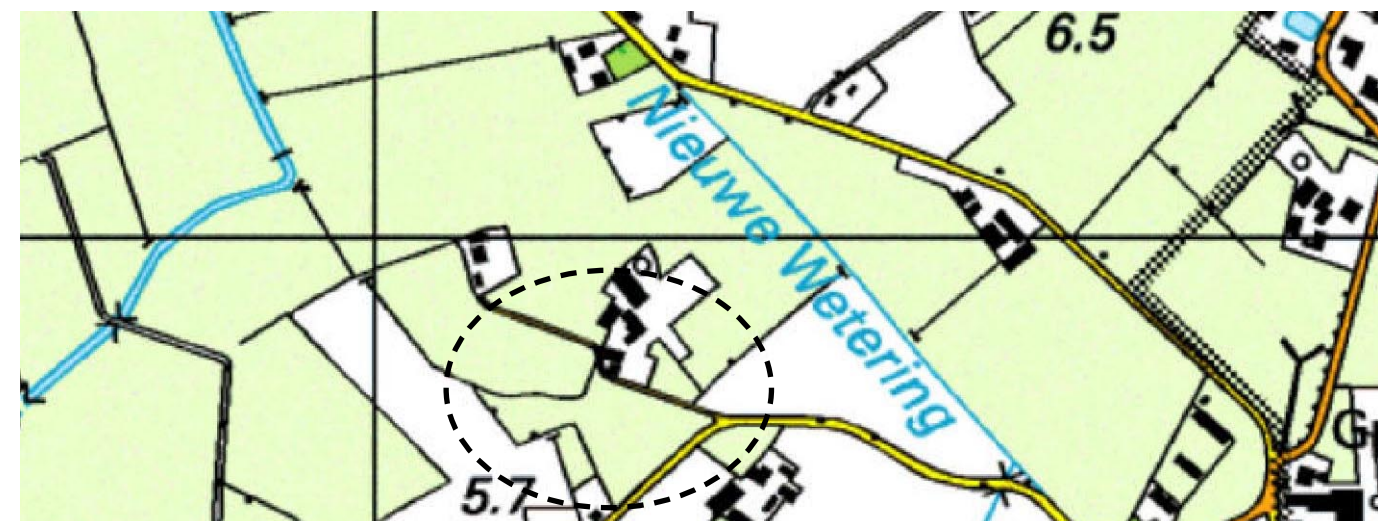
Landschap

Om een beeld te krijgen van de mogelijkheden in het plangebied zijn er een aantal documenten van de gemeente Apeldoorn geraadpleegd. Een aantal documenten zijn van toepassing op dit plan, waarvan met name de landschapsvisie 'Groot Apeldoorns Landschapskookboek deel 2' is gebruikt.

Het plangebied is onderdeel van het kampenlandschap. Dit kampenlandschap wordt gekarakteriseerd door haar boerderijen, akkers en graslanden die omsingeld zijn door houtwallen en lanen. De essen zijn bol en worden opengehouden. In de loop van de jaren zijn veel van deze houtwallen en lanen verdwenen door ruilverkaveling en de intensivering en modernisering van de landbouw. Daarnaast zijn er juist grotere stallen bijgebouwd waardoor het karakteristieke kampenlandschap is verdwenen. Hierdoor is het landschap moeilijk te herkennen. Nieuwe bebouwing is al snel zichtbaar door het verdwijnen van de omgevingselementen.

Om het karakter van het kampenlandschap te versterken worden de essen open gehouden, bebouwing te plaatsen in de laagtes om de essen heen en daarbij ruim beplanting toe te voegen, wegbeplanting toe te voegen langs de wegen die om de essen heen slingeren en beplanting/bosjes toe te voegen in overhoekjes rond de essen.

Het plangebied is onderdeel van een verdichte rug. Er zijn een aantal essen aan weerszijde van de Drostendijk. De essen met bouwland zijn gelokaliseerd aan de weg terwijl de hooilanden verder van de weg af zijn gelokaliseerd. Dit landschap is te versterken door bij erven, langs wegen en op oeverhoekenbeplanting toe te passen.

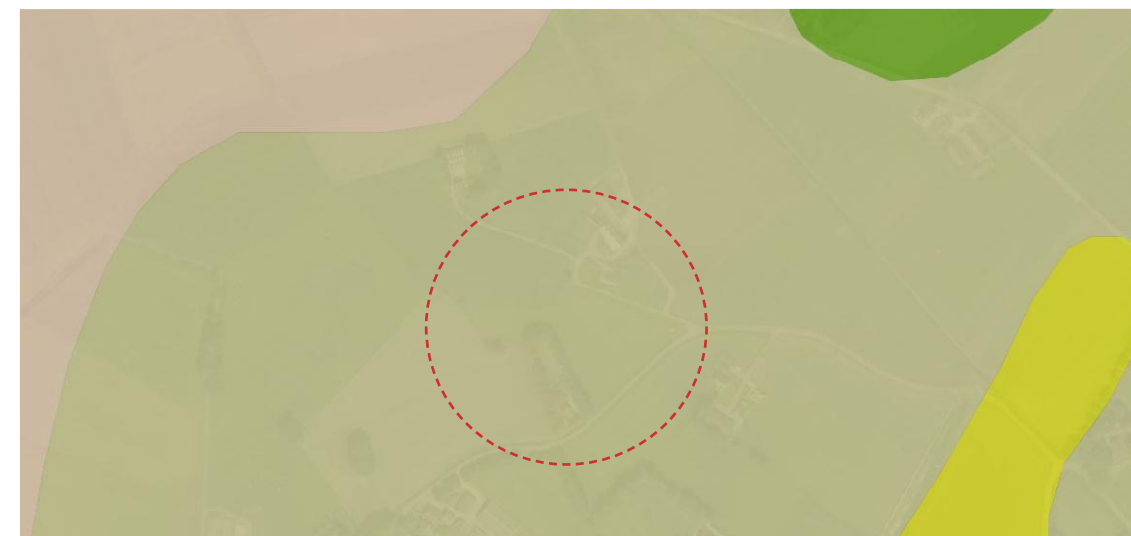
Veranderingen in het landschapspatroon tussen 1900 (boven), 1950 (midden) en 2000 (onder).

Huidige situatie met het landschapspatroon van verspreid liggende bebouwing, open agrarische velden en verdichte beplantingen rondom de woningen. Ondergrond: Pdok, luchtfoto (2019).

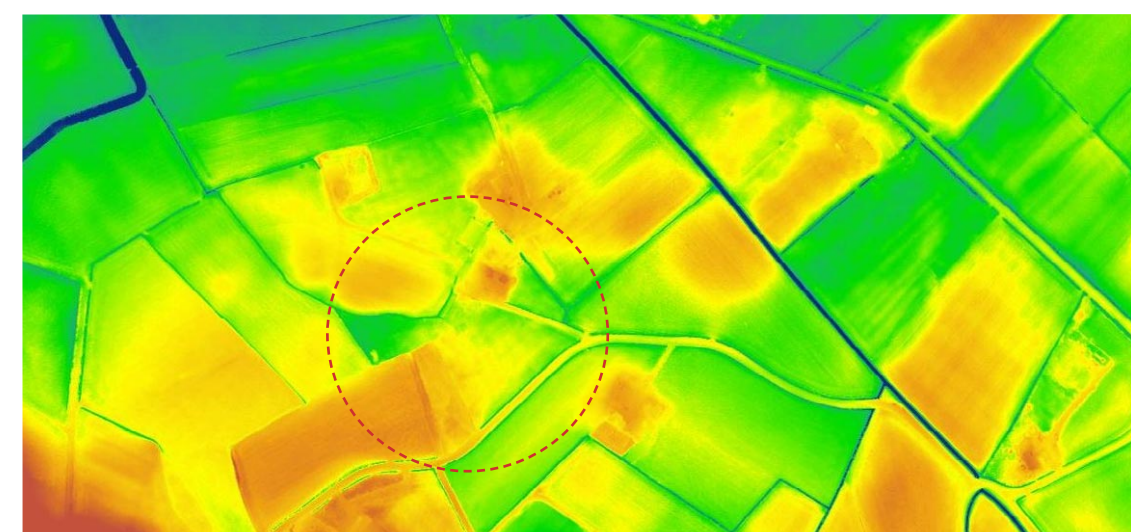
1832: Historische kaart van het plangebied (rood kader). De essen zijn goed zichtbaar met de bouwlanden (bruin) en omliggende houtwallen (donker groen) en weilanden (lichtgroen) Bron: Hisgis.nl (2019).

Geomorfologische kaart: Het plangebied is onderdeel van de 'Welvingen in sneeuwmeltwaterafzettingen'. Verder is op de kaart ook nog een 'Dekzandrug' (geel) te zien. Een 'Laagte zonder randwal' (groen) en 'Vlakte van sneeuwmeltwaterafzettingen' (roze). Bron: PDOK (2019).

Foto: Het huidige aanzien vanaf het toegangspad richting de boerderij en het erf. Op de achtergrond, links, is het open landschap van Beemte-Broekland zichtbaar en de bebouwing van Apeldoorn. Rechts de te slopen ligboxenstal. Situatie 2020.

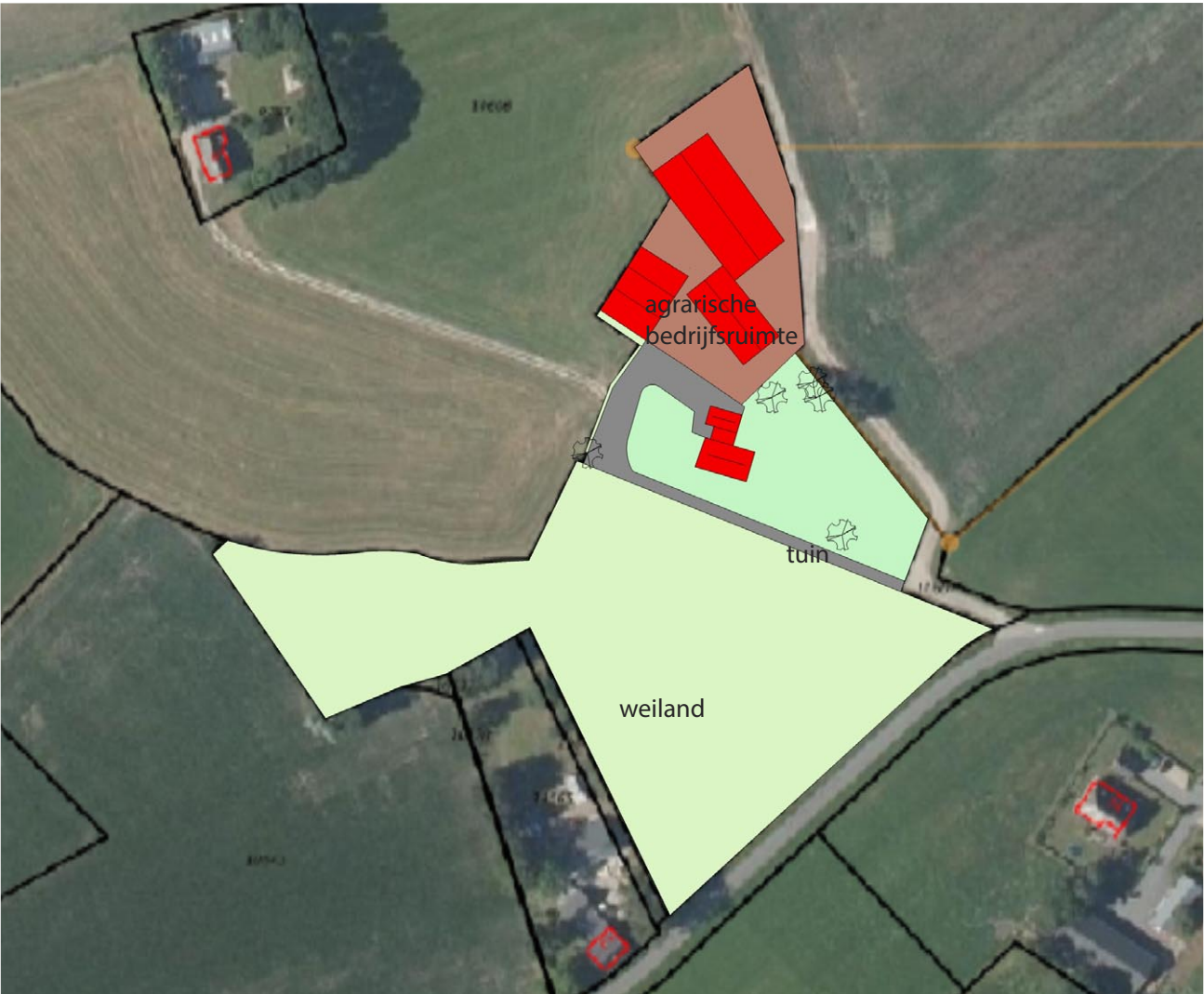
ANH: De hoogtekaart van het gebied. De laagte aan de westzijde van het terrein is goed zichtbaar. Hier is in het inrichtingsplan een poe gepland. Bron: AHN3 via PDOK (2019).

Bodemkaart: De bodem van het plangebied bestaat uit laarpodzolgrond, lemig fijn zand (roze kleur). De licht groene kleur geeft de beekerdgrond, lemig fijn zand aan. Donkerbruine kleur geeft hoge zwarte enkeerdgronden aan. Bron: PDOK (2019).

Omvang van de percelen in m2; totaal 1,6 hectare.

Kaart van de huidige situatie. Landschapselementen, uitgezonderd enkele bomen rondom het erf, ontbreken. De situatie is ingetekend op een actuele luchtfoto met kadastrale verkaveling. Bron ondergrond: Pdok (2019).

Kadastrale verkaveling. Bron: Pdok, kadaster3 (2019).

Tab 1 en 2l: Overzicht Verevening groene waarden. Bron Verordening Groene Balans, maart 2018.

Code	Onderdeel	Locatie	Norm/eenheid	Hoef.	Score	
a	houtsingel - hakhout	erf	droog hakhout 1000 m2/25p	725 m2	15	p
b	houtsingel - hakhout	weide	droog hakhout 1000 m2/25p	380 m2	10	p
c	boomgaard	erf	boomgaard 15 bomen/80 p	16 st	80	p
d	poel	weide	poel 300m2/75p	725 m2	150	p
e	natuur/hooiland	weide	hooiland 1000m2/25p	8518 m2	210	p
f	laan - enkel	erf	laan 50m2/20p (1-zijdig)	180 m2/12 st.	40	p
g	haag	erf	haag 100m1/5p	210 m1	10	p
h	landschapsbomen	erf	markante boom st/3p	5 st.	15	p
i	knotbomen	weide	knotwilg 20st/20p	20 st.	20	p
j	steenuilvoorzieningen	weide	ruigte/uilenkast/zitpaal/5p	200 m2	5	p
					555	p

Tabel 1l: Landschappelijke inrichting, berekening puntensysteem Gemeente Apeldoorn.

Onderdeel	Locatie	Norm/eenheid	Bouwwolume	Score	
woonhuis 1	erf	100 m3/80p - 50% korting VAB*	650 m3	260	p
woonhuis 2	erf	100 m3/80p - 50% korting VAB*	650 m3	260	p
				540	p

* VAB = vrijkomende agr. bebouwing

Tabel 2: Benodigde punten, berekening puntensysteem Gemeente Apeldoorn.

Project Drostendijk 71 - aanleg en onderhoud

Onderdeel a + b: houtsingels, totaal 1.105 m2

Aanplant	Soort	Maat	Plantafstand
05%	Acer pseudoplatanus- gewone esdoorn	80-100	1x1,5 m
05%	Salix caprea - boswilg	80-100	1x1,5 m
05%	Populus tremula- ratelpopulier	80-100	1x1,5 m
05%	Betula pendula- ruwe berk	80-100	1x1,5 m
20%	Sorbus aucuparia- wilde lijsterbes	80-100	1x1,5 m
20%	Rhamnus frangula- sporkenhout	80-100	1x1,5 m
20%	Corylus avellana- hazelaar	80-100	1x1,5 m
20%	Prunus padus- Europese vogelkers	80-100	1x1,5 m
1%	Betula pendula- ruwe berk	175-200	7,5 m uiteen
1%	Fagus sylvatica- beuk	175-200	7,5 m uiteen

- Beplanting in minimaal 4 rijen, min. 1 m afstand van erfgrens; bomen op min. 2 m erfgrens.
- Veekerend raster aanbrengen bij inscharing vee.
- Onderhoud Eerste jaren: bewateren van de veren. Inboet veren bij meer dan 10% uitval van de aanplant en bij het overige bosplantsoen bij uitval van meer dan 20%. Dit het eerst volgende plantseizoen uitvoeren. Indien nodig: wildschade-maatregelen, zoals tijdelijke wildkokers rondom de stam of tijdelijk afgazen. Eerste 3 jaar plantgoed uitmaaïen om de jonge aanplant vrij te stellen van gras/woekerende onkruiden. Eenmalig 20-30% dunnen (na het derde of vierde groeiseizoen) t.b.v. extra groeiruimte. Na 5 jaar: opkronen, vorm- en onderhoudssnoei boomvormers (1x per 5/7 jaar) aan de zijde van de aangrenzende eigenaar (onderhoudsverplichting). Afzetten (hakhoutbeheer). Struweel eens per 5 jaar. Houtsingel eens per 7-10 jaar. Takken afvoeren.. Verruiging pleksgewijs uitmaaïen (en afvoeren) 1(-2)x per jaar.

Onderdeel c: boomgaard, totaal 18 stuks, waarvan 2 stuks al aanwezig 2.170 m2

Aanplant	Soort	Maat	Plantafstand
40%	Appel - historische rassen, hoogstam	14-16	8x8 m
40%	Peer - historische rassen, hoogstam	14-16	8x8 m
20%	Pruim, Kweeper - historische rassen, middenstam	3-tak	1/10m1

- Plaatsen van boompaal en watergeefvoorzieningen.
- Bescherming aanbrengen bij inscharing vee.
- Stem de soortkeuze af op de bodemomstandigheden. Liefst soorten die horen in de IJsselstreek.
- Onderhoud: Eerste twee-drie jaar bewateren. Jaarlijkse snoei t.b.v. kroonopbouw en vruchtetting. Opkronen tot vrije doorloop. Uitgevallen exemplaren volgend plantseizoen vervangen. Na 5 jaar: boompalen (en andere voorzieningen) verwijderen. Let op bij maaïen weide: geen beschadigingen aan de stamvoet veroorzaken.

Onderdeel e: natuurweide, totaal 8.518 m2

Aanleg	Soort
20%	inzaaïen randenmengsel, 6 m brede strook rondom

- Kort afmaaïen/licht afplaggen bovenste deel van de zode, daarna inzaaïen.
- Onderhoud: Kruidenrijk grasland:: zie beheeradvies N12.02, type 2 (www.bij12/nl), gericht op kruidenrijke vegetaties en een kleinschalige structuur. Verruiging en eenvormigheid tegengaan. Uitvoer: 2x per jaar maaïen en afvoeren of 1x per jaar maaïen en 2x kort begrazen (schapen). Eerste maaïronde: half juni en half juli, de tweede begin tot eind september. Na verloop van tijd: 1x per jaar.

Datum: 30-juli-2020.
Blad 5/6. Formaat A3.

Onderdeel d: poel, totaal 725 m2

- Aanleg poel dient plaats te vinden onder ecologische begeleiding.
- Aanleg met flauwe taluds, microrelief en waar mogelijk volgend aan het bodemprofiel.
- Werk uitvoeren op natuurtechnische wijze, d.w.z. zonder insporing of losse grond.
- Diepte minimale waterniveau 0,7 tot 1,0 m onder gemiddeld laagste grondwaterniveau.
- Vrijkomende grond afvoeren.
- Na afloop niet inzaaïen of inplanten, spontane vegetatieontwikkeling heeft de voorkeur.

Onderdeel f: laan (enkel), totaal 12 stuks, 120 m1 lengte, 180 m2 berm

Aanplant	Soort	Maat	Plantafstand
100%	Juglans regia - Walnoot	16-18	8-10 m1 uiteen

- Beplanting in een rij, minimale afstand van erfgrens op 2 m.
- Plantstrook inrichten als berm, kruidenrijk.
- Plaats per boom een boompaal en watergeefvoorzieningen.
- Zorg voor losse, voedzame en goed drainerende grond.
- Onderhoud: Eerste twee-drie jaar bewateren. Opkronen tot vrije doorloop/doorrijhoogte. Begeleidingssnoei: 1x per 5-7 jaar. Uitgevallen exemplaren volgend plantseizoen vervangen. Na 5 jaar: boompalen (en andere voorzieningen) verwijderen. Let op bij maaïen berm: geen beschadigingen aan de stamvoet veroorzaken. Voer geen werkzaamheden uit in het broedseizoen (half maart - half juli) of bij aanwezigheid van beschermd soorten.

Onderdeel g: haag, totaal 210 m1

Aanplant	Soort	Maat	Plantafstand
50%	Crataegus monogyna - eenst. meidoorn	60-80	5/m1
45%	Acer campestre - veldesdoorn	60-80	5/m1
1%	Rosa rugosa - hondsroos	3-tak	1/10m1

- Aanbrengen tijdelijk raster (glad draad) t.b.v. bescherming/doorloop.
- 0,70 m brede haag, tweerijig; 5 stuks per 1m1.
- Plantstrook inrichten als berm, kruidenrijk.
- Zorg voor losse grond.
- Onderhoud Eerste jaar: bewateren. Inboet van uitgevallen haagplantsoen bij meer dan 10% uitval. Snoei eens tot maximaal twee maal per jaar. Stamvoet schonen. Opslag van houtige soorten toestaan (meesnoeien), storende/windende onkruiden verwijderen. Voer geen werkzaamheden uit in het broedseizoen (half maart - half juli) of bij aanwezigheid van beschermd soorten. Na 3-5 jaar: beschermende voorzieningen verwijderen.

Onderdeel g: Landschapsbomen: totaal 5 stuks

Aanplant	Soort	Maat	Plantafstand
1 st	Castanea sativa - Tamme kastanje	18-20	solitair
1 st	Fagus sylvatica ‘Atropurpurea’- Beuk (roodbladig)	18-20	solitair
3 st	Tilia cordata - Winterlinde	18-20	solitair
2 st	Walnoot en hoogstamfruitboom (te behouden)		

- Vrije groeivorm, beperkte opkroonhoogte.
- Plaatsen van boompaal en watergeefvoorzieningen.
- Zorg voor losse en goed drainerende grond.
- Onderhoud: Eerste twee-drie jaar bewateren.
 Opkronen tot vrije doorloop/doorrijhoogte. Begeleidingssnoei: 1x per 5-7 jaar.
 Uitgevallen exemplaren volgend plantseizoen vervangen.
 Na 5 jaar: boompalen (en andere voorzieningen) verwijderen.
 Let op bij maaien gras/weide: geen beschadigingen aan de stamvoet veroorzaken.
 Voer geen werkzaamheden uit in het broedseizoen (half maart - half juli) of bij aanwezigheid van beschermde soorten.

Onderdeel i: knotwilgen, totaal 20 stuks

Aanplant	Soort	Maat	Plantafstand
16 st	Salix alba - Schietwilg	staak 3 m	rij - 5 m1 uiteen10
4 st	Salix fragilis - Kraakwilg	staak 3 m	rij - 5 m1 uiteen

- Knot op 2 - 2,2 m hoogte
- Stevige staak plaatsen tot in grondwater (circa 0,7-1 m diepte), onderste deel aansnijden.
- Onderhoud: Eerste jaar bij extreme droogte bewateren.
 Snoei: eerste jaren jaarlijks knotten, stam- en wortelschot verwijderen.
 Na 5 jaar: eens per 3 jaar. Na 10 jaar: eens per 5-6 jaar.
 Uitgevallen exemplaren volgend plantseizoen vervangen.
 Let op bij maaien gras/weide: geen beschadigingen aan de stamvoet veroorzaken.
 Voer geen werkzaamheden uit in het broedseizoen (half maart - half juli).
- Bijzonderheden: Bij voorkeur staken van gebiedseigen materiaal (zonder watermerkziekte!)

Onderdeel j: faunavoorzieningen steenuilen

- Rondom de poel enkele plekken niet maaien t.b.v. ontwikkeling ruigte (muizenplekken), ca. 25 m2
- Plaatsen van een Steenuil-kast eerste jaren op eigen paal tussen de knotwilgen, op termijn in de knotwilgen
- Plaatsen van een zitplaats t.b.v. Steenuil. Kast en zitplaats beiden op 3 m hoogte.
- Plaatsen van een Kerkuilenkast in de kapschuur e.e.a. in overleg met de uilenwerkgroep.
- Rondom erf: behoud van donkerte, d.w.z. weinig buitenverlichting en zoveel mogelijk afgeschermd armaturen.

Uitvoeringsaspecten

- Voorafgaand aan de uitvoer is een gedetailleerde terreinopname t.b.v. uitzetwerk en definitieve bepaling van de hoeveelheden.
- Biologisch geteelt plantmateriaal van autochtone herkomst heeft de voorkeur.
- Voor het planten van bomen en singels buiten het erf kan een aanlegvergunning vereist zijn. Dit moet afgestemd worden met de gemeente.
- Voer vooraf een klic-melding uit en melding graafwerkzaamheden.
- Bij de aanlegwerkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de natuurwetgeving en specifiek met de bijzondere soorten die mogelijk in het terrein aanwezig zijn. Voer de werkzaamheden uit onder ecologische begeleiding.
- Voer aanlegwerkzaamheden natuurtechnisch uit, onder andere door met licht materieel te werken, geen insporing te veroorzaken of losse grond achter te laten.